

A Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter

.../2025. (....) MK rendelete

a polgári nemzetbiztonsági szolgálat és a személyi állomány tagjának kártérítési felelősségével kapcsolatos eljárások részletes szabályairól

[1] Az Országgyűlés megalkotta a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának jogállásáról szóló törvényt.

[2] A szabályozás célja, hogy a jogállási törvény felhatalmazása alapján a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszter rendeletben megállapítsa a polgári nemzetbiztonsági szolgálat és a személyi állomány tagjának kártérítési felelősségével kapcsolatos eljárások, valamint a kártérítési felelősség megállapítása módjának, a kártérítés mérséklésének, elengedésének és mellőzésének részletes szabályait.

[3] A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának jogállásáról szóló 2024. évi LXX. törvény 226. § (3) bekezdés 12. pontjában és 226. § (4) bekezdés 9. pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés 4. és 5. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Hatály

1. §

E rendelet hatálya

- a) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatra, valamint
- b) a polgári nemzetbiztonsági szolgálat hivatásos állománya és nemzetbiztonsági alkalmazotti állománya (a továbbiakban együtt: személyi állomány) tagjára

terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában polgári nemzetbiztonsági szolgálat:

- a) az Alkotmányvédelmi Hivatal,
- b) az Információs Hivatal,
- c) a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat és
- d) a Nemzeti Információs Központ.

II. Fejezet

A SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY TAGJÁNAK KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉGE

3. A károkozás megállapítása

3. §

(1) A kár bekövetkezésével járó eseményről a káresemény észlelését követő 5 napon belül a személyi állomány tagja részletes jelentést készít, amelyet a szolgálati út betartásával a munkáltatói jogkör gyakorlója részére felterjeszt. Ha a személyi állomány tagja a káresemény észlelésekor akadályoztatva van, e határidőt az akadály megszűnését követő naptól kell számítani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jelentéshez mellékelni kell a káreseménnyel összefüggésben keletkezett, rendelkezésre álló iratokat. A jelentéstételt követően keletkezett iratokat utólag kell csatolni a jelentéshez.

(3) A munkáltatói jogkör gyakorlója a kártérítési eljárás megindításának mellőzésével kiadott határozatban rendelkezhet a kártérítéséről, ha

- a) a keletkezett kár összege nem haladja meg az altiszti rendfokozati állománycsoportba sorolt szolgálati beosztások illetményének alsó határát,
- b) a károkozó a felelősségét írásban elismerte, és
- c) a károkozó kötelezettséget vállalt a kár 30 napon belüli megtérítésére.

4. A kártérítési eljárás megindítása

4. §

(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a kár felfedezése után intézkedni köteles a kár összegének és a károkozással érintett személy kilétének megállapítására.

(2) A munkáltatói jogkör gyakorlója a kárösszeg és a károkozó személyének megállapításáról való tudomásszerzést követő 15 napon belül

- a) határozatával megindítja a kártérítési eljárást, vagy
- b) a 3. § (3) bekezdése szerint határozatot hoz a kártérítésről.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti, kártérítési eljárást megindító határozat tartalmazza

- a) az ügy számát,
- b) a kártérítési eljárás alá vont személy nevét, – ha van – rendfokozatát, születési helyét és idejét, anyja nevét, szolgálati helyét vagy munkavégzési helyét, szolgálati beosztását vagy munkakörét,
- c) a kártérítési eljárás megindításának közlését,
- d) az okozott kár és kárösszeg meghatározását,
- e) a vétkes kötelezettségszegés alapos gyanúját,
- f) az ügy vizsgálójának nevét, rendfokozatát,
- g) a vizsgálat lefolytatásának határidejét,
- h) a kártérítési eljárás alá vont személy jogaira történő kioktatást, ideértve az ügyvéd igénybevételének lehetőségéről történő tájékoztatást,
- i) az indokolás részben a tényállást,
- j) az eljárás megindításának a napját és
- k) a munkáltatói jogkör gyakorlójának aláírását.

(4) A kártérítési eljárást megindító határozatot a kártérítési eljárás alá vont személlyel haladéktalanul közölni kell.

5. Képviselet

5. §

(1) A kártérítési eljárás alá vont személy a kártérítési eljárásban érdekeinek védelmével ügyvédet bízhat meg. A képviseleti jogosultságot írásbeli meghatalmazással kell igazolni.

(2) A kártérítési eljárás alá vont személy jogosult betekinteni a kártérítési eljárás során keletkezett iratokba, azokról az iratkezelési és adatvédelmi szabályok betartása mellett másolat kiadását kérheti, továbbá az ügygel kapcsolatban észrevételt, megjegyzést tehet.

(3) Az ügyvéd munkadíját és költségeit – a (4) bekezdés szerinti kivétellel – a kártérítési eljárás alá vont személy viseli.

(4) Meg kell téríteni a kártérítési eljárás alá vont személy részére a jogi képviselettel kapcsolatban indokoltan felmerült, névre szóló számlával igazolt költségeit, ha a kártérítési felelősségének megállapítására nem kerül sor. Ügyvédi munkadíjként legfeljebb a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (3) bekezdésében meghatározott összeget lehet elszámolni.

(5) Ha a kártérítési felelősséget nem állapították meg, az erről szóló határozatban fel kell hívni a kártérítési eljárás alá vont személy figyelmét a képviselettel kapcsolatos költségek megtérítésének lehetőségére.

6. Vizsgálat

6. §

(1) A kártérítési eljárás során vizsgálatot kell tartani, amelyet 30 napon belül be kell fejezni. E határidőt az eljárás elrendelője egy alkalommal – legfeljebb 30 nappal – meghosszabbíthatja. A meghosszabbítást a kártérítési eljárást elrendelő határozatra kell fellevezetni.

(2) A kártérítési eljárás során a tényállás megállapítására vizsgálóként az ügyben érdektelen és elfogulatlan személyt kell kijelölni.

(3) A vizsgáló a közeli hozzátartozója és a szolgálati előljárója vagy vezetője ügyében nem járhat el.

(4) A vizsgáló köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A kizárási okot a kártérítési eljárás alá vont személy is bejelentheti. A kizárás kérdésében a munkáltatói jogkör gyakorlója határoz, és egyidejűleg új vizsgálatot jelöl ki.

(5) Ha a kizárási okot a vizsgáló maga jelenti be, annak elbírálásáig bizonyítási cselekményt nem végezhet.

(6) A vizsgáló az elfogulatlanság biztosítása érdekében a vizsgálat vezetése során sem közvetlenül, sem közvetve nem utasítható, eljárási cselekmény végrehajtására vagy mellőzésére nem kötelezhető, javaslatait a teljes eljárás során önállóan teszi meg.

7. §

(1) A kártérítési eljárásban a kártérítési eljárás alá vont személyt – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – személyesen kell meghallgatni, és lehetővé kell tenni, hogy védekezését részletesen előadja. A személyes meghallgatásról jegyzőkönyvet kell felvenni.

(2) Ha személyes meghallgatására nincs lehetőség, akkor a kártérítési eljárás alá vont személy véleménykifejtést lehetővé tevő kommunikációs eszköz igénybevételével is meghallgatható, illetve írásban is nyilatkozatot tehet. A nem személyes meghallgatáson elhangzottakról feljegyzést kell készíteni.

8. §

(1) A vizsgáló tisztázza a határozathozatalhoz szükséges tényállást, ennek keretében vizsgálja

- a) a kártérítési eljárás alá vont személy felelősségét, a mentesülés lehetőségét,
- b) a károkozó kötelezettségszegő magatartása és a kár keletkezése közötti ok-okozati kapcsolatot,

- c) a vétkekesség mértékének megítélését alátámasztó tényeket, valamint
 - d) a méltányosság gyakorlásának alapjául szolgáló körülményeket.
- (2) Ha a rendelkezésre álló adatok a tényállás tisztázásához nem elegendőek, a vizsgáló bizonyítási eljárást folytat le.
- (3) A kártérítési eljárás alá vont személy a tényállás tisztázása érdekében a vizsgálónál írásban bizonyítási indítvánnyal élhet. Az elutasított bizonyítási indítványt és az elutasítás indokát a kártérítési eljárást lezáró határozatban szerepeltetni kell.
- (4) A vizsgáló a (3) bekezdés szerinti bizonyítási indítvány elutasításáról és annak indokairól 3 napon belül értesíti a munkáltatói jogkör gyakorlóját és az indítványt előterjesztő személyt.
- (5) Bizonyítási eszközként különösen a kártérítési eljárás alá vont személy nyilatkozata, a tanúvallomás, a szakértői vélemény, a szemle eredménye, az okirat, a képfelvétel, a hangfelvétel, a kép- és hangfelvétel, valamint egyéb tárgyi bizonyítási eszköz vehető igénybe.
- (6) A vizsgáló a kártérítési eljárás alá vont személyt, a tanút, a szakértőt és a szemlével érintett személyt a meghallgatása idejéről értesíti, az ügyvédet pedig felhívja az eljárási cselekményen való részvételre azzal, hogy távolléte az eljárási cselekmény lefolytatását nem akadályozza. Az értesítést, illetve a felhívást az érintett személynek úgy kell elküldeni, hogy az az eljárási cselekmény előtt legalább 3 munkanappal kézbesíthető legyen. Az érintett személy beleegyezésével a meghallgatásra a határidő betartása nélkül, rövid úton történő értesítéssel is sor kerülhet.

9. §

- (1) A vizsgáló a tényállás megállapítása céljából a kártérítési eljárás alá vont személyt okirat vagy más írat bemutatására hívhatja fel.
- (2) Az iratra vonatkozó rendelkezések irányadóak minden olyan tárgyra, amely műszaki vagy vegyi úton adatokat rögzít.
- (3) A kártérítési eljárás során az eljárási cselekményeket dokumentálni kell. A kártérítési eljárás alá vont személy, a tanú, a szakértő meghallgatásáról és a szemle lefolytatásáról egyidejűleg jegyzőkönyvet kell készíteni.
- (4) A jegyzőkönyv tartalmazza:
- a) az ügy számát és tárgyát,
 - b) a meghallgatás, szemle célját, helyét és idejét,
 - c) a jelenlévők nevét és eljárásjogi helyzetét,
 - d) a kártérítési eljárás alá vont személy nevét, – ha van – rendfokozatát, születési helyét és idejét, anyja nevét, szolgálati helyét vagy munkavégzési helyét, szolgálati beosztását vagy munkakörét,
 - e) a tanú, a szakértő, valamint a szemlével érintett személy nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét, – amennyiben a tanú, a szakértő, valamint a szemlével érintett személy nem a nemzetbiztonsági állomány tagja – lakcímét, – ha a nemzetbiztonsági állomány tagja – szolgálati beosztását vagy munkakörét, – ha van – rendfokozatát,
 - f) a káresemény rövid leírását,
 - g) a tájékoztatást a vallomástétel akadályairól,
 - h) az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat,
 - i) a meghallgatott személy jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos tájékoztatást és az arra adott választ, valamint
 - j) a részt vevő személyek aláírását a jegyzőkönyv valamennyi oldalán.

10. §

- (1) A tanúvallomást megtagadhatja,

- a) aki a kártérítési eljárás alá vont személy közeli hozzátartozója,
 - b) aki önmagát vagy a közeli hozzátartozóját bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésével vádolná, vagy önmagára vagy közeli hozzátartozójára vonatkozóan terhelő tényeket állítana, az ezzel kapcsolatos kérdésben,
 - c) akit titoktartási kötelezettség terhel, és ez alól a jogosult nem mentette fel,
 - d) aki védőként járt el, olyan kérdésről, amiről védőként szerzett tudomást, vagy
 - e) aki a titoktartás alól felmentést nem kapott, olyan kérdésről, amely minősített adatnak minősül.
- (2) A tanút meghallgatása előtt a tanúvallomás akadályaira és a mentességi jogaira figyelmeztetni kell, a figyelmeztetést, valamint a tanúnak a figyelmeztetésre adott válaszát jegyzőkönyvbe kell foglalni.
- (3) A (2) bekezdés rendelkezései ellenére meghallgatott tanú vallomása bizonyítékként figyelembe nem vehető.

11. §

- (1) Szakértőt kell a kártérítési eljárásba bevonni, ha a tényállás megállapításához különleges szakértelem szükséges, vagy ha a kár mértékét a kártérítési eljárás alá vont személy vitatja.
- (2) Szakértőként a polgári nemzetbiztonsági szolgálatnak a szükséges képesítéssel rendelkező tagját kell bevonni. Ha ilyen személy nincs, szakértőként az igazságügyi szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértő, szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaság, szakértői intézmény vagy külön jogszabályban meghatározott állami szerv, intézmény, szervezet, ha ez nem lehetséges, kellő szakértelemmel rendelkező személy vagy intézmény vonható be. A polgári nemzetbiztonsági szolgálaton kívül álló szakértő bevonásáról a munkáltatói jogkör gyakorlója határozatot hoz.
- (3) Szakértőként nem járhat el a vizsgáló, a kártérítési eljárásban döntésre jogosult munkáltatói jogkör gyakorlója, a kártérítési eljárás alá vont személy szolgálati előljárója vagy vezetője, valamint aki a tanúvallomást megtagadhatja.
- (4) A polgári nemzetbiztonsági szolgálaton kívül álló szakértő bevonásának költségeit a polgári nemzetbiztonsági szolgálat, a kártérítési eljárás alá vont személy indítványozása esetén a kártérítési eljárás alá vont személy előlegezi, és – az (5) és (6) bekezdésben foglalt kivétellel – a polgári nemzetbiztonsági szolgálat viseli.
- (5) A kártérítési eljárás alá vont személy köteles a szakértői díj megfizetésére, ha
- a) a szakértő bevonására azért került sor, mert a kár mértékét vitatta, és a szakértői vélemény azt állapította meg, hogy a kár mértékét a polgári nemzetbiztonsági szolgálat helyesen állapította meg, és
 - b) kártérítési felelőssége utóbb megállapításra került.
- (6) Ha a szakértő bevonására azért került sor, mert azt a kártérítési eljárás alá vont személy indítványozta, és a felelősség megállapítása során kármegosztásnak van helye, a kártérítési eljárás alá vont személyt olyan mértékben kell kötelezni a szakértői díj megfizetésére, amilyen mértékben a kártérítési eljárás alá vont személy kártérítési felelőssége megállapításra került.

7. Az eljárás felfüggesztése

12. §

- (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója – a kártérítési eljárás alá vont személy egyidejű értesítése mellett – az eljárást felfüggeszti, ha
- a) a kártérítési eljárás alá vont személlyel szemben a kártérítési ügygel összefüggésben büntető-, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás indult, annak jogerős befejezéséig, illetve

- a büntetőeljárásnak a bíróság jogerős ügydöntő határozatával vagy véglegessé vált nem ügydöntő végzésével történő befejezéséig, valamint az ügyészségnek vagy a nyomozó hatóságnak a feltételes ügyészi felfüggesztés vagy közvetítői eljárás céljából történő felfüggesztéséről szóló, illetve további jogorvoslattal nem támadható eljárást megszüntető határozata meghozataláig, vagy
- b) a kártérítési ügy elbírálása olyan előzetes kérdéstől függ, amely eldöntéséhez szakértői vélemény szükséges, annak megszerzéséig.
- (2) A munkáltatói jogkör gyakorlója az eljárást felfüggesztheti, ha
- a) a kártérítés elbírálása olyan előzetes kérdéstől függ, amelynek tárgyában közigazgatási vagy polgári per, illetve szolgálati panasz elbírálására irányuló eljárás van folyamatban, ennek az eljárásnak a jogerős befejezéséig, vagy ha a perben felülvizsgálati eljárást kezdeményeztek, e felülvizsgálati eljárás befejezéséig,
- b) a kártérítési eljárás alá vont személy a szolgálatteljesítéstől vagy munkavégzéstől tartósan távol, vagy egészségügyi szabadságon van, e körülmény megszűnéséig,
- c) a kártérítési ügyben tartós távolléten, illetve egészségügyi szabadságon lévő tanú vallomása nélkülözhetetlen, a tanúvallomás akadályának megszűnéséig,
- d) a polgári nemzetbiztonsági szolgálat a bekövetkezett káreseményre kiterjedő biztosítással rendelkezik, vagy a megrongálódott dolog értékesítése valószínűsíthető, a biztosító kártérítési ajánlatának kézhezvételéig vagy a dolog értékesítéséig, de legfeljebb 6 havi időtartamra, vagy
- e) a kártérítési eljárás alá vont személy külföldön tartózkodik, a visszaérkezéséig, tartós külszolgálat teljesítése esetén a központi állományba helyezéséig.
- (3) A felfüggesztés időtartama alatt a munkáltatói jogkör gyakorlója elrendelheti meghatározott bizonyítási eljárás lefolytatását, ha annak késedelme hátrányos következménnyel vagy jelentős nehézséggel járna, vagy a bizonyítási eljárás később nem lenne lefolytatható.
- (4) A felfüggesztés időtartama a vizsgálat határidejébe nem számít be.

8. Összefoglaló jelentés

13. §

(1) A vizsgálat befejezését vagy a vizsgálat határideje lejártát követő 5 napon belül a vizsgáló a lefolytatott vizsgálatról összefoglaló jelentést készít. Az összefoglaló jelentésben rögzíteni kell

- a) a kártérítési eljárás ügyszámát,
- b) a vizsgáló nevét, – ha van – rendfokozatát,
- c) a kártérítési eljárás alá vont személy nevét, – ha van – rendfokozatát, születési helyét és idejét, anyja nevét, szolgálati helyét vagy munkavégzési helyét, szolgálati beosztását vagy munkakörét,
- d) a kár keletkezésének idejét és körülményeit,
- e) a kár összegét, megállapításának módját,
- f) a kártérítési eljárás során beszerzett bizonyítékokat, ezek értékelését, így különösen a tanúvallomást, a szakértői véleményt, a szemléről készült jegyzőkönyvet, a fegyelmi, szabálysértési eljárásban hozott döntést vagy a büntetőeljárás során hozott jogerős vagy véglegessé vált bírósági határozatot, valamint az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság által hozott további jogorvoslattal nem támadható határozatot,
- g) azokat a tényeket, amelyek a felelősség elbírálásához, vagy a kártérítés mérsékléséről vagy elengedéséről való döntéshez szükségesek, így különösen a vagyoni viszonyokat, a családi és szociális, illetve az egyéb méltányolható körülményeket,

- h) a kártérítési eljárás alá vont személy személyes meghallgatása során előadott lényeges, így különösen a kárfelelősségre, valamint a kártérítés mértékének elismerésére vagy vitatására vonatkozó körülményeket tartalmazó nyilatkozatát,
- i) a vizsgálat összegzett eredményét és a vizsgáló indokolt állásfoglalását arról, hogy a kárért kit és milyen mértékben tart felelősnek és
- j) a szakértői díjat és az annak viselésére vonatkozó javaslatot.

(2) Az összefoglaló jelentést – az ügy összes iratával együtt – szolgálati úton, döntés végett a munkáltatói jogkör gyakorlója elé kell terjeszteni.

9. A kártérítési eljárásban hozott határozat

14. §

Az összefoglaló jelentés kézhezvételétől számított 15 napon belül a munkáltatói jogkör gyakorlója határozattal dönt

- a) a kártérítésre kötelezésről vagy annak mellőzéséről (a továbbiakban együtt: kártérítési határozat),
- b) a kártérítési eljárás megszüntetéséről.

15. §

A kártérítési határozatnak tartalmaznia kell:

- a) a polgári nemzetbiztonsági szolgálat megnevezését és a kártérítési határozat nyilvántartási számát,
- b) a károkozó nevét, – ha van – rendfokozatát, születési helyét és idejét, anyja nevét, szolgálati helyét vagy munkavégzési helyét, szolgálati beosztását vagy munkakörét,
- c) a károkozás helyét, idejét, az ügy számát, tárgyának megjelölését,
- d) a károkozó vétkes kötelezettségszegésének megnevezését,
- e) a kártérítésre kötelezés vagy mellőzés megállapítását,
- f) kártérítésre kötelezés esetén a kiszabott kártérítés összegét számmal és betűvel kiírva, pénznemét, valamint a levonás elhalasztására vonatkozó rendelkezést, a kártérítés megfizetésének módját, az esetleges részletfizetésről szóló rendelkezést,
- g) az esetleges szakértői díj megfizetésére vonatkozó rendelkezést, mértékét és viselésének arányát,
- h) esetlegesen a kártérítés mérséklésére vagy elengedésére vonatkozó döntést, a rendelkező részben a munkáltatói jogkör gyakorlója döntését, továbbá a jogorvoslati lehetőségről, annak határidejéről és módjáról szóló tájékoztatást,
- i) a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kártérítésre kötelezés, vagy annak mellőzése okait, a felmerült költségek viselésének rendjét, az esetleges méltánylást érdemlő körülményeket, valamint az alkalmazott jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és belső rendelkezések megjelölését, amelyek alapján a munkáltatói jogkör gyakorlója a kártérítési határozatot hozta,
- j) a kártérítési határozat hozatalának helyét és idejét, valamint
- k) a munkáltatói jogkör gyakorlója nevét, rendfokozatát, szolgálati beosztását és aláírását.

16. §

(1) A kártérítési eljárást határozattal meg kell szüntetni, ha

- a) a kártérítési eljárás alá vont személy meghalt,

- b) a kártérítési eljárás alá vont személy magatartása, kötelezettségszegése nem vétkes, a vétkesség nem bizonyítható, vagy a kárt nem a kártérítési eljárás alá vont személy vétkes magatartása okozta,
 - c) a kártérítési eljárás alá vont személy a károkozaskor abban a téves feltevésben volt, hogy azzal a polgári nemzetbiztonsági szolgálatnak anyagi hátrányt nem okoz, és erre a feltevésre alapos oka volt,
 - d) a kárt elháríthatatlan külső ok idézte elő, vagy ha a polgári nemzetbiztonsági szolgálat a biztonságos őrzés feltételeit nem biztosította,
 - e) a kártérítési eljárás tárgyát képező hiányzó dolog vagy anyag a kártérítési eljárás folyamán megkerült, vagy értéke más módon megtérült, vagy
 - f) a kártérítési eljárás alá vont személy kártérítési felelőssége elévült.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti határozatnak tartalmaznia kell:
- a) a polgári nemzetbiztonsági szolgálat megnevezését és a határozat nyilvántartási számát,
 - b) a kártérítési eljárás alá vont személy nevét, – ha van – rendfokozatát, születési helyét és idejét, anyja nevét, szolgálati helyét vagy munkavégzési helyét, szolgálati beosztását vagy munkakörét,
 - c) a károkozás helyét, idejét, az ügy számát, tárgyának megjelölését,
 - d) a kártérítési eljárást megszüntető döntést és annak indokát,
 - e) az esetleges szakértői díj megfizetésére vonatkozó rendelkezést, mértékét és viselésének arányát,
 - f) a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a felmerült költségek viselésének rendjét, valamint az alkalmazott jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és belső rendelkezések megjelölését, amelyek alapján a munkáltatói jogkör gyakorlója a határozatot hozta,
 - g) a határozat hozatalának helyét és idejét, valamint
 - h) a munkáltatói jogkör gyakorlója nevét, rendfokozatát, szolgálati beosztását és aláírását.

17. §

(1) A 14. § szerinti határozatot haladéktalanul közölni kell a kártérítési eljárás alá vont személlyel.

(2) Ha a kártérítésre kötelezett a kártérítési határozattal szemben határidőben keresetlevelet nem nyújt be, a kártérítési határozat végrehajtható.

18. §

(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a 14. § szerinti határozatot névcseré, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba és más hasonló elírás esetén kérelemre vagy hivatalból bármikor kijavíthatja.

(2) A kijavítást a 14. § szerinti határozat eredeti példányára és kiadmányaira is fel kell jegyezni, és azt haladéktalanul közölni kell a kártérítési eljárás alá vont személlyel.

10. Visszatérítés és mentesítés

19. §

(1) Ha a polgári nemzetbiztonsági szolgálat vagy egyéb károsult kára a kártérítési határozat jogerőre emelkedését követően részben vagy egészben megtérült, a kártérítésre kötelezett személy által a kártérítési határozat alapján teljesített összegnek a megtérült részét vissza kell téríteni.

(2) Ha a kártérítésre kötelezett személy a jogerős kártérítési határozat alapján még nem teljesített vagy teljesítésének összege nem haladja meg a polgári nemzetbiztonsági szolgálat meg nem térült kárának összegét, a munkáltatói jogkör gyakorlója mentesíti a megtérítési kötelezettség alá nem eső kárösszeg megfizetése alól.

(3) Visszatérítésről és mentesítésről a munkáltatói jogkör gyakorlója külön határozatban intézkedik. A határozat tartalmi elemeire a 15. §-t megfelelően alkalmazni kell.

11. Méltányosság, a kártérítés mérséklése, elengedése

20. §

(1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a kártérítést, illetve a szakértői díjat a kártérítésre kötelezett személy indokolással ellátott kérelmére méltánylást érdemlő körülmények esetén mérsékelheti, elengedheti, a levonását vagy végrehajtását elhalaszthatja, valamint részletfizetést engedélyezhet.

(2) A munkáltatói jogkör gyakorlója az (1) bekezdésben meghatározott jogkörében eljárva a károkozás és a károkozó körülményeire, a vétkesség fokára, a károkozás jellegére, gyakoriságára figyelemmel külön határozatban dönt.

(3) A kérelem legkésőbb a kártérítési határozat közlésétől számított 15 napon belül terjeszthető elő, kivéve, ha a kártérítésre kötelezett körülményeiben méltányosságot megalapozó körülmények később következtek be, ez esetben a határidőt e körülmény felmerülésétől kell számítani. A kártérítési határozat végrehajtását vagy önkéntes teljesítését követően kérelem nem terjeszthető elő.

(4) A munkáltatói jogkör gyakorlója a méltányossági kérelmet haladéktalanul, de legfeljebb a beterjesztésétől számított 8 napon belül bírálja el. A határozat tartalmi elemeire a 15. §-t megfelelően alkalmazni kell.

21. §

A munkáltatói jogkör gyakorlója a kártérítési határozatban méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén hivatalból dönthet a kártérítés mérsékléséről vagy elengedéséről, ha a gondatlan károkozás a szolgálati gépjármű szolgálati feladat teljesítése céljából történő igénybevétele során következett be.

12. Közlekedési szabályszegés miatt kiszabott közigazgatási bírság esetén alkalmazott eljárási szabályok

22. §

(1) A polgári nemzetbiztonsági szolgálatra, mint a szolgálati gépjármű üzembentartójára kiszabott közigazgatási bírság teljes összegét – ha a mentesülés jogszabályi feltételei nem állnak fent vagy a károkozó részéről nem történik önkéntes kárviselés – a polgári nemzetbiztonsági szolgálat fizeti meg a közigazgatási bírság kiszabásáról szóló határozat szerint.

(2) A közigazgatási bírságot a polgári nemzetbiztonsági szolgálat viseli, ha a gépjármű vezetője írásban nyilatkozik arról, hogy a szolgálati előljáró vagy a vezető olyan utasítást adott, amelynek következményeként közlekedési szabályszegés valósult meg.

(3) A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvény szerinti feladat ellátása során nemzetbiztonsági érdekből elkövetett közlekedési szabályszegés miatt kiszabott közigazgatási bírságot a polgári nemzetbiztonsági szolgálat viseli, ha a gépjármű vezetője a szolgálati

előjárója vagy vezetője által írásban alátámasztott módon bizonyítja, hogy a nemzetbiztonsági érdekek arányban és ok-okozati összefüggésben állt a közlekedési szabályszegés.

III. Fejezet

A POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLAT KÁRTÉRÍTÉSI FELELŐSSÉGE

13. A polgári nemzetbiztonsági szolgálat kártérítési felelősségének sajátos szabályai

23. §

(1) A polgári nemzetbiztonsági szolgálat kártérítési felelőssége a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok személyi állományának jogállásáról szóló 2024. évi LXX. törvény. 208. §-ának megfelelően kiterjed a személyi állomány tagja szolgálatteljesítése vagy munkavégzése során viselt ruházatában, a kötelezően birtokában tartott személyi felszerelésében, továbbá a külön engedéllyel, valamint az engedély nélkül magánál tartott személyes használati tárgyában keletkezett károk megtérítésére is.

(2) A polgári nemzetbiztonsági szolgálat által szervezett kulturális, sport- vagy egyéb rendezvényre a károsult által bevitt dologban keletkezett kárért a polgári nemzetbiztonsági szolgálat csak akkor felel, ha a károsult a dolgot a tárolásra kijelölt helyiségben vagy tárolóban helyezte el.

(3) Ellenőrzési körön belül eső károsodásnak kell tekinteni az úti balesettel kapcsolatban felmerült kárt is, ha az utazás a polgári nemzetbiztonsági szolgálat saját szállítóeszközével vagy az általa igénybe vett szállítóeszközzel történt, illetve azt a kárt, amely a károsultat szolgálati út alkalmával gyalogos közlekedés során érte.

14. A kártérítési eljárás

24. §

(1) A károsult haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni szolgálati előjáróját vagy vezetőjét, ha olyan kár éri, amellyel összefüggésben a polgári nemzetbiztonsági szolgálat helytállásra kötelezett.

(2) A károsult szolgálati előjárója vagy vezetője a káreseményről felvett jegyzőkönyv felterjesztésével haladéktalanul tájékoztatja a károsult munkáltatói jogkör gyakorlóját, aki a kár bekövetkezéséről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül a károsultat írásban felhívja a kárigény előterjesztésére.

(3) A kártérítési kérelem elbírálása ügyében akkor is le kell folytatni az eljárást, ha az felhívás nélkül érkezett vagy nyilvánvalóan alaptalannak látszik.

(4) A kártérítési eljárás megindítására a károsult kárigényének bejelentése alapján kerülhet sor. A kárigény-bejelentést a munkáltatói jogkör gyakorlójához kell benyújtani. A kárigény az elévülési időn belül bármikor előterjeszthető.

(5) A kárigény-bejelentéshez csatolni kell a károsult szolgálati előjárójának vagy vezetőjének a kártérítési ügygel kapcsolatos állásfoglalását és a károsult bizonyítékait. Az állásfoglalásnak tartalmaznia kell a tényállásra, a károsult közrehatására és az egyes követelések ténybeli megalapozottságára vonatkozó megállapításokat.

(6) A károsultat a kárigény bejelentésétől számított 15 napon belül írásban tájékoztatni kell a kártérítési eljárásban megillető jogairól és a kártérítési eljárásban vizsgálatra kijelölt személyről.

(7) A (2) bekezdés szerinti, a kárigény előterjesztésére irányuló felhívás és a (6) bekezdés szerinti tájékoztatás személyes átvételét aláírással kell igazolni, ha ez nem lehetséges, térítvényes ajánlott küldeményként kell közölni.

(8) A károkozással összefüggésben meghalt személyi állomány tagja elhalálozásával kapcsolatos kártérítési eljárás a kárigény előterjesztésére történő felhívással, hivatalból indul.

25. §

(1) A kártérítési eljárásban vizsgálat lefolytatására, valamint a kártérítés kifizetésére a munkáltatói jogkör gyakorlója intézkedik.

(2) A munkáltatói jogkör gyakorlója a kártérítési igényt az igénybejelentés beérkezésétől számított 60 napon belül elbírálja, és a döntést a károsulttal indokolt határozatban közli.

26. §

(1) Ha a kártérítési igény elbírálása olyan előzetes kérdéstől függ, amelynek tárgyában közigazgatási vagy polgári per, illetve szolgálati panasz elbírálására irányuló eljárás van folyamatban, a kártérítési eljárás ennek az eljárásnak a jogerős befejezéséig, vagy ha a perben felülvizsgálati eljárást kezdeményeztek, e felülvizsgálati eljárás befejezéséig felfüggeszthető.

(2) Ha az előzetes kérdés tárgyában büntetőeljárás van folyamatban, a kártérítési eljárás ennek a bíróság jogerős ügydöntő határozatával vagy véglegessé vált nem ügydöntő végzésével történő befejezéséig, valamint az ügyészségnek vagy a nyomozó hatóságnak a feltételes ügyészi felfüggesztés vagy közvetítői eljárás céljából történő felfüggesztésről szóló, illetve további jogorvoslattal nem támadható eljárást megszüntető határozatának meghozataláig felfüggeszthető.

(3) Az eljárás felfüggesztésére a munkáltatói jogkör gyakorlójának döntésével kerülhet sor, a károsult egyidejű értesítése mellett.

(4) A felfüggesztés időtartama alatt a munkáltatói jogkör gyakorlója elrendelheti meghatározott bizonyítási eljárás lefolytatását, ha annak késedelme hátrányos következménnyel, továbbá pótolhatatlan vagy jelentős nehézséggel járna.

(5) A felfüggesztés időtartama a kárigény elbírálásának határidejébe nem számít be.

27. §

(1) A kártérítési eljárás során a polgári nemzetbiztonsági szolgálat köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni.

(2) Ha a tényállás megállapításához bizonyítási eljárás szükséges, bizonyítást kell lefolytatni. A bizonyítási indítvány elutasítását a kártérítési eljárást lezáró határozatban indokolni kell.

(3) A kárigény elbírálásához az alábbi okmányok, bizonyítékok szükségesek:

- a) a károsult megtérítési kérelme,
- b) szolgálati balesetből eredő igény esetén a szolgálati balesetről felvett jegyzőkönyv és a minősítő határozat,
- c) szolgálati kötelemekkel összefüggő betegség esetén orvosi vélemény, minősítő határozat,
- d) dologban bekövetkezett kár esetén a károsodás körülményeiről felvett jegyzőkönyv vagy egyéb dokumentum,
- e) a kár összecszerúségét igazoló pénzügyi bizonylat, ha rendelkezésre áll,
- f) ha a károsult biztosítási jogviszonyára tekintettel a kár egésze vagy egy része megtérült, az erről szóló okirat.

- (4) A személyesen eljáró károsultat jogairól és kötelezettségeiről részletesen tájékoztatni kell. Az egyes eljárási cselekményekről a vizsgálatra kijelölt személy jegyzőkönyvet vesz fel vagy feljegyzést készít.
- (5) Ha a bizonyítási eljárásban valamely tény vagy körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, a polgári nemzetbiztonsági szolgálat hivatalból rendelkezhet szakértő bevonásáról, amelyről tájékoztatja a károsultat, illetve képviselőjét. A tájékoztatás kiterjed arra is, hogy a szakértőhöz 15 napos határidőn belül kérdések intézhetőek.
- (6) A kárigény elbírálásának határideje a szakértő szakvéleménye elkészítésének időtartamával meghosszabbodik.
- (7) Az eljárás során a károsult a szakértői véleményre vagy más bizonyítékra 15 napon belül észrevételt tehet.
- (8) Ha a károsult a kártérítési igényét vagy annak bizonyítékait hiányosan terjesztette elő, illetve a határozat meghozatalához rendelkezésre álló adatok hiányosak, a kérelmezőt 15 napos határidő kitűzésével fel kell hívni a hiányok pótlására. Ha a károsult a hiányokat nem pótolja, vagy a nyilatkozattételt megtagadja, a rendelkezésre álló adatok alapján kell a határozatot meghozni.
- (9) A jegyzőkönyv és a képviselet tekintetében a II. Fejezet vonatkozó rendelkezéseit a kártérítési eljárásban megfelelően alkalmazni kell.

15. A határozat

28. §

- (1) A munkáltatói jogkör gyakorlója a kártérítési ügyben a megtérítés elrendeléséről vagy a kárigény elutasításáról határozatot hoz.
- (2) A határozatnak tartalmaznia kell:
- a károsult nevét, – ha van – rendfokozatát, szolgálati beosztását vagy munkakörét,
 - az ügy számát, tárgyának megjelölését,
 - a kárigényről szóló érdemi döntést,
 - a jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatást,
 - az indokolásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kárigény kielégítésének, illetve elutasításának okait, a felmerült költségek viselésének rendjét, az esetleges méltánylást érdemlő körülményeket, valamint az alkalmazott jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és belső rendelkezések megjelölését, amelyek alapján a munkáltatói jogkör gyakorlója a határozatot hozta és
 - a határozat hozatalának helyét és idejét, a határozat aláírójának nevét, rendfokozatát, szolgálati beosztását.
- (3) A határozat közlésére, kijavítására és kiegészítésére a II. Fejezetben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

16. A kártérítési igény elévülése

29. §

Az elévülés nyugvása szempontjából menthető oknak minősül az olyan körülmény, amely a károsultat tartósan akadályozza igénye érvényesítésében, továbbá, ha a károsult kárigénye bejelentésére – bizonyítottnak – felhívást nem kapott.

IV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

30. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.